

Ledningsstab sekretariat
Helge Scharf Wramling
Tfn: 063- 14 75 51
E-post: helge.scharf-wramling@jll.se

2012-05-21

ORGAN: **Landstingsstyrelsen**
DATUM: 2012-05-29--30
PLATS: Styrelserummet, Landstingshuset, Östersund
Partigrupp alliansen: Stora konferensrummet, Hus 3, Plan 3

ÄRENDEFÖRTECKNING

Sida

1. Val av justeringsman och tid för justering
2. Fastställande av föredragningslista
3. Styrelsens ledning och samordning av förvaltningen (LS/156/2012) 3
4. Styrelsens uppsiktsskyldighet över kommunal verksamhet som drivs i företag och kommunalförbund (LS/158/2012) 4
5. Information från landstingsstyrelsens utskott (LS/159/2012) 5
6. Landstingsdirektörens rapport (LS/160/2012) 6
7. Svar på remiss: Ds 2012:12 En ny taltidningsverksamhet (LS/651/2012) 7
8. Svar på remiss: Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag (LS/547/2012) 9
9. Svar på remiss: Högskoleverkets rapport En ny psykoterapeutexamen (rapport 2011:20 R) (LS/463/2012) 10
10. Miljöbokslut 2011 (LS/586/2012) 12
11. Erbjudande om deltagande i svensk studie avseende screening av tarmcancer (LS/722/2012) 13
12. Revisionsberättelse för Jämtlands läns landsting år 2011 (LS/597/2012) 15
13. Regler för betalning och krav (LS/621/2012) 16
14. Likviditetsrapport/likviditetsplan 2012 (LS/371/2012) 17
15. Strategi för finansförvaltning (LS/687/2012) 18
16. Budgetmodell och över- och underskottsmodell mellan Regionförbundet Jämtlands län och dess medlemmar (LS/754/2012) 19
17. Svar på initiativvarende från Bernt Söderman (C) om ekonomiska prognosen för 2012 (LS/500/2012) 20
18. Revidering av Jämtlands läns landstingsstyrelsens delegationsbestämmelser (LS/1855/2011) 21

19. Norrlandstingens Regionförbunds folkhälsopolitiska program (LS/792/2012)	22
20. Anmälan av delegationsbeslut till landstingsstyrelsen 2012 (LS/19/2012)	23
21. Anmälan av inkomna handlingar till landstingsstyrelsen (LS/20/2012)	24
ÄRENDEN TILL FULLMÄKTIGE	25
22. Svar på medborgarförslag från Märit Eriksson och Inger Wetterstrand, om att Härjedalens befolkning ska hänvisas till Akademiska sjukhuset i Uppsala för specialistvård (LS/1842/2011)	25
23. Svar på motion från Christer Siwertsson (M), Thomas Andersson (C) och Finn Cromberger (FP), om översyn av regelverket för Hälsoval Jämtlands län (LS/738/2011)	27
24. Svar på motion från Finn Cromberger (FP) om högspecialiserad extremt dyr vård (LS/765/2011)	29
25. Svar på motion till ungdomstinget 2012 om Bättre hjälp till sjuka ungdomar som diskuterades gemensamt mellan ungdomstinget och landstingsfullmäktige (LS/618/2012)	30
26. Svar på motion från ungdomstinget 2012 om Fler drop-in tider på Ungdomsmottagningen (LS/563/2012)	32
27. Svar på motion från Ungdomstinget 2012 om Tandvård (LS/564/2012)	34
28. Delårsbokslut april 2012 (LS/631/2012)	36
29. Landstingsplan 2013-2015 (LS/742/2012)	37
30. Placeringsreglemente för förvaltning av pensionsmedel (LS/688/2012)	39
31. Reglemente för kortsiktig likviditetsförvaltning, finansiering och skuldförvaltning (LS/689/2012)	40
32. Översiktlig undersökning av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i hälso och sjukvården (LS/666/2010)	41
33. Ny hälso- och sjukvårdspolitik (LS/726/2012)	45
34. Översyn av den politiska organisationen efter 2014 (LS/620/2012)	47
35. Ändring av förbundsordning för Norrlandstingens regionförbund (LS/743/2012)	48
36. Hälsoval 2013 (LS/686/2012)	49

3. Styrelsens ledning och samordning av förvaltningen (LS/156/2012)

Ärenden enligt landstingsstyrelsens uppföljningsplan 2012:

- Delårsbokslut april
- Likviditetsrapport
- CEMR-deklaration, jämställd och jämlik verksamhet
- Landstingsplan 2013-2015, inkl fastighetsinvesteringar

4. Styrelsens uppsiktsskyldighet över kommunal verksamhet som drivs i företag och kommunalförbund (LS/158/2012)

Ärenden enligt landstingsstyrelsens uppföljningsplan 2012:

- LÖF
- Samordningsförbundet i Jämtlans län

5. Information från landstingsstyrelsens utskott (LS/159/2012)

Personalpolitiska utskottet

-

Etiska utskottet

-

Ekonomiutskottet

-

6. Landstingsdirektörens rapport (LS/160/2012)

7. Svar på remiss: Ds 2012:12 En ny taltidningsverksamhet (LS/651/2012)

Ärendebeskrivning

Jämtlands läns landsting har fått möjlighet att lämna svar på promemorian Ds 2012:12, En ny taltidningsverksamhet. I promemorian föreslås en ny definition av målgruppen för taltidning, ett nytt produktions- och distributionssystem och för stödet till tidningsföretagen. Den föreslagna modellen innebär en övergång från dagens lösningar till att endast talsyntes och internetdistribution används. Enligt förslaget ska talboks- och punktskriftsbiblioteket tills vidare ansvara för behovsprövning av prenumeranter och för att en central stödfunktion för distribution av taltidning etableras och upprätthålls. Taltidningsnämnden inom talboks- och punktskriftsbiblioteket (TTN) ansvarar för att tillhandahålla mottagarutrustning och abonnemang som möjliggör mottagning av taltidningar via internet. Efter ytterligare utredning kan ansvaret komma att överföras till landstingen för att få samma principer för hantering av olika former för hjälpmedel och för att det är samhällsekonomiskt och rättvisemässigt tilltalande att behovsprövningen av ett hjälpmedel sker på samma sätt som för andra.

Jämtlands läns landsting anser att promemorians förslag innebär betydande förbättringar för användarna av taltidning och också möjlighet till effektivare användning av de statliga medlen som anslås för verksamheten. Behovsprövningen utifrån själva funktionshindret, som kommer att gälla samtliga prenumeranter, och inte som idag en begränsad grupp, torde inte bli något större problem för landstinget att hantera inom syncentralen, om fasta riktlinjer finns utarbetade. En överföring av ansvaret för behovsprövning av konsumentutrustning för taltidningar kommer att öka landstingets kostnader. Övriga förutsättningar för behovsprövning och stöd varierar i olika delar av landet, men detta har utredningen inte haft möjlighet att bedöma hur det påverkar enskilda landsting. Möjligheterna och kostnaderna för landstinget för support av taltidningsverksamheten är svårare att bedöma. Det behövs både pedagogiskt utbildade datatekniker och tekniskt utbildade synpedagoger, vilket inte finns idag utan en förstärkning måste ske. Innan någon överföring av ansvar och nya uppgifter kan ske till landstingen måste ovanstående frågor klarläggas. Vidare måste förslag som innebär kostnader för landstinget följa finansieringsprincipen. Ett förslag till svar har utarbetats inom Centrum för opererande specialiteter och Ledningsstab sekretariat.

Beslutsunderlag

Remiss: Ds 2012:12 En ny taltidningsverksamhet

Svar på remiss En ny taltidningsverksamhet, Ds 2012:12, 2012-05-14

Landstingsdirektörens förslag

Svar på remiss Ds 2012:12 En ny taltidningsverksamhet lämnas enligt utarbetat förslag.

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

8. Svar på remiss: Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag (LS/547/2012)

Ärendebeskrivning

Jämtlands län landsting har fått promemorian Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag på remiss. Promemorian innehåller förslag om att i svensk rätt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård, patientrörlighetsdirektivet. Det huvudsakliga syftet med patientrörlighetsdirektivet är att åstadkomma en mer allmän och effektiv tillämpning av de principer som EU-domstolen utarbetat om fri rörlighet för vårdtjänster och på så sätt utveckla den inre marknaden.

Ett förslag till svar på promemorian har upprättats inom Ledningsstab hälso- och sjukvård. Framtagandet har skett med beaktande av Sveriges kommuners och landstings förslag till remissvar.

Beslutsunderlag

Remiss: Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag
Bilaga till Remiss: Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag
Patientrörlighetsdirektivet
Svar på remiss: Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag

Landstingsdirektörens förslag

Svar på remiss Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU - förslag till ny lag avges till Socialdepartementet enligt utarbetat förslag.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Ingela Jönsson
Tillförordnad chef Ledningsstab hälso- och sjukvård

9. Svar på remiss: Högskoleverkets rapport En ny psykoterapeutexamen (rapport 2011:20 R) (LS/463/2012)

Ärendebeskrivning

Jämtlands läns landsting har getts möjlighet att lämna synpunkter på Högskoleverkets rapport 2011:20 R, En ny psykoterapeutexamen. Högskoleverket föreslår att psykoterapeutexamen görs om så att den bättre uppfyller kraven på en högskoleexamen på avancerad nivå. Den som söker till utbildningen skall ha en högskoleexamen på grundnivå. Vilka examina på grundnivå som är tillräcklig grund ska avgöras utbildningsanordnaren. Vidare ändras utbildningens omfattning från nuvarande 90 högskolepoäng till 120 högskolepoäng. Utbildningsanordnaren väljer om utbildningen ska vara på heltid eller deltid. Målen för psykoterapeutexamen ändras inte, men kravet på deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska uppgifter tas bort.

Ett förslag till svar på remissen har utarbetats inom Centrum barn kvinna psykiatri. Med den föreslagna ändringen kommer sannolikt nya grupper att söka sig till psykoterapeutyrket, vilket möjligen kan vara bra ur ett högskoleutbildningsperspektiv men inte är det ur ett kliniskt psykiatriskt perspektiv. En fördel med nuvarande studieordning är att en medarbetare kan "pröva" yrket på en lägre nivå. En stor nackdel för den kliniska verksamheten är att två mycket viktiga grupper för att implementera och integrera psykoterapi på psykiatriska kliniker, nämligen läkare och psykologer, kan befaras inte komma att vidareutbilda sig till psykoterapeuter i det föreslagna nya utbildningsupplägget. Det är stora fördelar exempelvis inom psykiatrin att yrkesgrupper kan mötas på ett gemensamt yrkesområde, psykoterapeutens. Risken att detta forum går förlorat med förslaget.

Likaså förloras, om kravet på deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska uppgifter tas bort, den studerandes koppling till en verksamhet som bedriver vård för psykiskt sjuka liksom ett rekryteringsverktyg för landstingen.

I stället för den föreslagna ändringen bör Högskoleverket göra en översyn av de grundläggande psykoterapiutbildningarna och ange ett utbildningsmål samt tillskapa en tillsyn.

Beslutsunderlag

Högskoleverkets rapport En ny psykoterapeutexamen (rapport 2011:20 R)

Förslag till svar på remiss Högskoleverkets rapport En ny psykoterapeutexamen 2012-05-07

Landstingsdirektörens förslag

Svar lämnas till Högskoleverket på remiss Högskoleverkets rapport En ny psykoterapeutexamen enligt utarbetat förslag.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

10. Miljöbokslut 2011 (LS/586/2012)

Ärendebeskrivning

Miljöbokslut 2011 har upprättats inom ledningsstab kvalitet.

Beslutsunderlag

Miljöbokslut 2011

Landstingsdirektörens förslag

Miljöbokslut 2011 godkänns.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Roland Frisdalen
Chef Ledningsstab kvalitet

11. Erbjudande om deltagande i svensk studie avseende screening av tarmcancer (LS/722/2012)

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Landsting och cheferna för de regionala cancercentrumen förmedlar en gemensam förhoppning om att alla landsting och regioner väljer att senast den 30 juni fatta beslut om att gå med i en svensk studie avseende screening av tarmcancer.

Förslaget till studien är utarbetat av en nationell arbetsgrupp, under ledning av professor Rolf Hultcrantz, inom ramen för SKLs överenskommelser med staten om nationella cancerstrategin.

Enligt förslaget ska studien löpa över femton år och omfatta omkring 200 000 individer i landet. De totala kostnaderna för de femton åren beräknas till ca 115 miljoner kronor, varav ca 75 miljoner utgörs av koloskopikostnader. Forskningsanslag kan sökas för att finansiera delar av deltagandet i studien.

Syftet med studien är att studera

- om tarmcancerscreening påverkar dödligheten i tarmcancer i Sverige
- vilken screeningmetod som är lämpligast
- individens upplevelser av screeningen
- hälsoekonomiska effekter av screeningen

För att studien ska bli verkningsfull behöver alla landsting och regioner delta. Stockholms läns landsting och Region Gotland har redan infört tarmcancerscreening med avföringsprov.

Landstingsstyrelsen har i landstingsplan för 2013 beaktat kostnaden för deltagande i studien. Kostnaden är med hänsyn till studiens upplägg att hänföra till forskning varför kostnaden ska belasta anslaget för forskning.

Beslutsunderlag

Erbjudande från Sveriges Kommuner och Landsting om deltagande i svensk studie avseende screening av tarmcancer 2012-04-25.

Fakta och beslutsunderlag Tarmcancerstudien 2012-04-25.

Budget tarmscreening 2012-04-25.

Landstingsdirektörens förslag

1. Jämtlands läns landsting går med i studien om screening av tarmcancer enligt förslag från Sveriges Kommuner och Landsting under förutsättning att samtliga landsting utom Stockholms läns landsting och Region gotland går med i studien.
2. Kostnaderna för deltagande i studien ska belasta anslaget för forskning.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

12. Revisionsberättelse för Jämtlands läns landsting år 2011 (LS/597/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingets revisorer har i revisionsberättelsen för Jämtlands läns landsting år 2011 riktat anmärkning mot landstingsstyrelsen för bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Revisorerna har tillstyrkt ansvarsfrihet. Revisorerna anser att landstingsstyrelsen brustit i sin styrning genom att inte under verksamhetsåret fatta beslut om konkreta åtgärder när verksamheten visat underskott i ekonomin och svårigheter att uppfylla verksamhetsmålen. Landstingsstyrelsen har heller inte beaktat balanskravet i sitt förslag till fullmäktige om ytterligare anslag till verksamheten. Vidare har landstingsstyrelsen brustit i sin tillsyn och styrning av de landstingsägda bolagen. De åtgärder landstingsstyrelsen har vidtagit för att förbättra styrning uppföljning och kontroll har inte varit tillräckliga för att hantera de verksamhetsmässiga och ekonomiska problemen.

Fullmäktiges presidium har med anledning av att landstingets revisorer riktat anmärkning mot landstingsstyrelsen begärt förklaring från landstingsstyrelsen över anmärkningen som framställts i revisionsberättelsen.

Landstingsstyrelsen delar inte revisorernas uppfattning om brister i ledning, styrning, uppföljning och kontroll och anser inte att det finns tillräckliga grunder för att anmärkning ska framställas mot styrelsens ledamöter.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för Jämtlands läns landsting år 2011

Förslag till förklaring till revisorernas anmärkning mot styrelsens ledamöter i revisionsberättelsen för verksamhetsåret 2011.

Landstingsstyrelsens ordförandes förslag

Förklaring lämnas till revisorernas anmärkning mot styrelsens ledamöter i revisionsberättelsen för verksamhetsåret 2011 enligt utarbetat förslag.

Harriet Jorderud

Landstingsstyrelsens ordförande

13. Regler för betalning och krav (LS/621/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige beslutade den 15 november 2011 att avveckla landstingets Fakturakredit- och kravpolicy. Beslutet togs mot bakgrund av den översyn av policys som fullmäktiges presidium gjort. Översynen visade att bestämmelserna i fakturakredit- och kravpolicy kan hanteras inom landstingsstyrelsens ansvarsområde och ingå i dokument för fakturakredit- och kravregler. Ledningsstab Ekonomi har därför nya regler för betalning och krav.

Reglerna ska bland annat medverka till en effektiv hushållning med landstingets resurser. Syftet med reglerna är att tydliggöra regler för landstingets betalningsvillkor, avgifter, uthyrning och för fakturering och krav. Huvudprincipen är att öppenvårdsbesök ska betalas i samband med besök, i första hand med betalkort. Det ska vara möjligt att betala mot faktura i efterhand eller använda autogiro om någon så önskar.

Beslutsunderlag

Förslag till regler för betalning och krav 2012-05-14

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen antar regler för betalning och krav enligt utarbetat förslag daterat den 14 maj 2012.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Karin Jonsson
Chef Ledningsstab ekonomi

14. Likviditetsrapport/likviditetsplan 2012 (LS/371/2012)

Ärendebeskrivning

Likviditetsrapporten innehåller en redogörelse för utvecklingen under perioden 2012-01-01—2012-04-30 för landstingets kortsiktiga likviditetsförvaltning samt pensionsåtagande och pensionsportfölj.

Beslutsunderlag

Likviditetsrapport per 30 april 2012

Landstingsdirektörens förslag

Likviditetsrapporten noteras till protokollet.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Karin Jonsson
Chef Ledningsstab ekonomi

15. Strategi för finansförvaltning (LS/687/2012)

Ärendebeskrivning

Nuvarande förvaltning av pensionsmedel bygger på två viktiga förutsättningar: Att landstinget har likvida medel att lägga undan för lång tid och att det finns långsiktiga riskfria placeringar med en avkastning som speglar förväntad tillväxt i ekonomin. Båda dessa förutsättningar har förändrats. Landstingets likviditet har som en följd av svaga resultat och hög investeringsnivå minskat kraftigt sedan 2005. Utvecklingen i länet, med minskande befolkning och en allt större andel äldre, beräknas fortsätta under kommande år. Det kommunala utjämningsystemet har i sin nuvarande form inte kompensert Jämtlands läns landsting för de negativa ekonomiska effekterna av befolkningsutvecklingen. Förslaget om förändrat utjämningsystem skulle ha förbättrat landstingets ekonomi från och med 2013, men regeringen har hittills inte lagt propositionen. Även om landstinget får ekonomin i balans nu, finns därför risk för en fortsatt försämring av likviditeten. Landstinget bör avvakta med placeringar i pensionsportföljen tills likviditeten åter utvecklas positivt. Tillfällig överskottslikviditet placeras i likviditetsportföljen.

Beslutsunderlag

Strategi för finansförvaltningen

Landstingsdirektörens förslag

Strategi för finansförvaltningen antas.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Karin Jonsson
Chef Ledningsstab ekonomi

16. Budgetmodell och över- och underskottsmodell mellan Regionförbundet Jämtlands län och dess medlemmar (LS/754/2012)

Ärendebeskrivning

Landstinget och kommunerna bildade 2011-01-01 Regionförbundet Jämtlands län. Regionförbundet är ett samverkansorgan i länet enligt SFS 2002:34.

I Regionförbundets förbundsordning är det inte tillräckligt tydligt när det gäller dialogen mellan förbundet och dess medlemmar vad avser finansieringen av verksamheten och hur över- och underskott i den sammanslagna verksamheten ska hanteras. Den nu framtagna budgetmodellen (bilaga) är tänkt som en komplettering/ett förtydligande till förbundsordningen.

Regionförbundets finansiering är uppdelad i förbundsavgift och verksamhetsbidrag. Förutom budgetarbete och uppföljning redogörs för hantering av över- och underskott.

Regionförbundets medlemmar ska årligen senast 30/4 samråda om Regionförbundets verksamhet och finansiering.

Samråd om den nu framtagna modellen genomfördes den 4 maj 2012.

Beslutsunderlag

Budgetmodell och över- och underskottsmodell mellan Regionförbundet och dess medlemmar.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen godkänner den budgetmodell som kommuner och landstinget enades om på samråd den 4 maj 2012.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef ledningsstab sekretariatet

17. Svar på initiativvarende från Bernt Söderman (C) om ekonomiska prognosen för 2012 (LS/500/2012)

Ärendebeskrivning

Bernt Söderman (C) har föreslagit landstingsstyrelsen att ge landstingsdirektören i uppdrag att för styrelsen redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att ge de förutsättningar som behövs för att uppnå målen om god ekonomisk hushållning. Som skäl har han anfört att detta är viktigt för att redan i år åtminstone nå ett resultat enligt den tagna budgeten men också att ge bättre förutsättningar för kommande budgetar.

Landstingsdirektören redovisar senast framtagna månadsrapport på varje landstingsstyrelse. Månadsrapporten innehåller en prognos för årsresultatet. Landstingsdirektören redovisar också de handlingsplaner som verksamheten tar fram för att komma till rätta med de avvikelser som uppkommer i verksamheten och för att uppnå de mål som är uppsatta. Styrelsen har bedömt att de handlingsplaner som redan upprättats är tillräckliga utifrån de förutsättningar som gäller. Något ytterligare uppdrag till landstingsdirektören är därför inte nödvändigt.

Beslutsunderlag

Förslag från Bernt Söderman (C) om ekonomiska prognosen för 2012.

Landstingsdirektörens förslag

Bernt Södermans förslag föranleder ingen ytterligare åtgärd.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

18. Revidering av Jämtlands läns landstingsstyrelsens delegationsbestämmelser (LS/1855/2011)

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har under de förutsättningar som anges i kommunallagen 6 kap 33-38 §§ rätt att delegera beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden till ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos landstinget. De ärenden som har delegerats finns förtecknade i Landstingsstyrelsens delegationsbestämmelser. Med anledning av nya regler för betalningar och krav samt överlåtelse av naturbruksgymnasium måste gällande bestämmelser revideras.

I de av landstingsstyrelsen fastställda regler för betalningar och krav anges regler för när Jämtlands läns landsting avstår från att driva en rättslig process i fordringsärenden samt regler för när fordringsärenden kan avskrivas. De nya reglerna innebär att beslutsrätt för landstingsdirektören i dessa ärenden ska tilläggas i delegationsbestämmelserna.

Revideringar måste också göras utifrån landstingsfullmäktiges beslut den 17-18 april 2012, § 100, att överlåta naturbruksgymnasiets verksamhet till Jämtlands Gymnasieförbund och Grönt Center AB. Verksamheten övergår till ny huvudman från 1 juli 2012. De delegationsbeslut som rör skolverksamhet kan därför strykas i delegationsbestämmelserna. Eventuella beslut rörande skolverksamhet som måste tas under perioden fram till dess att överlåtelsen träds i kraft fattas av landstingsstyrelsen.

Utöver ovan nämnda revideringar har ett tillägg gjorts avseende omDispositionering av resultatbudget.

Beslutsunderlag

Reviderade delegationsbestämmelser för landstingsstyrelsen 2012-05-09

Landstingsdirektörens förslag

1. Reviderade delegationsbestämmelser fastställs enligt förslag daterat den 9 maj 2012.
2. Delegationsbestämmelserna gäller från och med den 1 juni 2012.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef ledningsstab sekretariat

19. Norrlandstingens Regionförbunds folkhälsopolitiska program (LS/792/2012)

Ärendebeskrivning

Norrlandstingens Regionförbund har under 2011 arbetat med folkhälsa som ett fokusområde. Det har inneburit att en politisk referensgrupp med en representant från vardera länet utsågs som stöd till tjänstemännens arbete. Anna Hildebrand är Jämtlands läns landstings representant.

I december 2011 godkände förbundsdirektionen det folkhälsopolitiska programmet för regionen enligt det förslag som finns i handlingarna. Förbundsdirektionen rekommenderade vidare landstingen att låta programmet utgöra underlag i de egna styrdokumenterna.

Beslutsunderlag

Utdrag ur Norrlandstingens Regionförbund direktionens protokoll 2011-12-07, § 68
Folkhälsopolitiskt program för Norrlandstingen 2012-2014 – En god hälsa på lika villkor för hela befolkningen

Landstingsdirektörens förslag

Det folkhälsopolitiska programmet för Norrlandstingen 2012-2014 ska beaktas i det fortsatta arbetet med den folkhälsopolitiska strategin.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Nina Fällbäck-Svensson
Chef Ledningsstab Hälso- och sjukvård

20. Anmälan av delegationsbeslut till landstingsstyrelsen 2012 (LS/19/2012)

Beslut fattade av finansekonom

Placeringar i den kortsiktiga portföljen LS/536/2010 2012-04-03, 2012-04-04, 2012-04-09,
2012-04-19

Beslut fattade av landstingsdirektör/ bitr landstingsdirektör

Omdisponering av medel

Kostnadskrävande patienter april

Beslut fattade av ordförande/ 2:e vice ordförande

Anna Gundersson är beviljad att delta i Nätverket Hälsa och Demokrati i Stockholm den 27 april 2012

21. Anmälan av inkomna handlingar till landstingsstyrelsen (LS/20/2012)

Sociala vård- och omsorgsgruppen (SVOM): Protokoll från sammanträdet 2012-02-24

Ungdomsrådet: Protokoll från sammanträdet 2012-03-22

Styrelsen landstingsbostäder i Jämtland: Protokoll från sammanträdet 2012-04-03

Revisionsberättelse: Stiftelsen Bröderna Nils och Olof Olssons Minnesfond

Revisionsberättelse: Stiftelsen Östersunds sjukhus frisängsfond

Revisionsberättelse: Stiftelsen Syskonen Bylunds understödsfond

Revisionsberättelse: Stiftelsen Emma Cecilia Jonssons fond

Revisionsberättelse: Stiftelsen Wifstavarfs Aktiebolags Stipendiefond

Revisionsberättelse: Stiftelsen Syskonen Perssons i Vejmon, Donationsfond

ÄRENDEN TILL FULLMÄKTIGE

22. Svar på medborgarförslag från Märit Eriksson och Inger Wetterstrand, om att Härjedalens befolkning ska hänvisas till Akademiska sjukhuset i Uppsala för specialistvård (LS/1842/2011)

Ärendebeskrivning

Märit Eriksson och Inger Wetterstrand har lämnat in ett medborgarförslag om att Jämtlands läns landstingspolitiker aktivt ska börja driva frågan om att förstahandsvalet för Härjedalens befolkning, angående specialistvård, skall hänvisas till Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Det fria vårdvalet gäller länssjukvård - där har Härjedalingar alltså efter bedömning av vårdbehovet i Jämtlands läns landsting rätt att välja att få sin vård någon annanstans. Det fria vårdvalet gäller dock inte regionvård.

Lena Bäckelin motionerade 2008-09-04 i samma fråga och yrkade att landstingsfullmäktige skulle ge landstingsstyrelsen i uppdrag att arbeta för att härjedalingarna med särskilda skäl efter bedömning i varje enskilt fall ska få möjlighet att bli remitterad till Akademiska sjukhuset i Uppsala. Landstingsfullmäktige behandlade motionen 2009-06-24 § 131 med svaret ”Motionen bifalles genom att landstingsstyrelsen får i uppdrag att vid kommande förhandling med Norrlandstingens regionförbund om förbundsordning och regionavtal arbeta för ett undantag för Härjedalen.”

Landstinget lyfte frågan på tjänstemannanivå i Norrlandstingens Regionförbund under hösten 2009 i anslutning till förhandlingarna om regionavtal 2010 – utan framgång. Vid förbundsledningens behandling av regionavtalet i december 2009 lyfte också landstinget frågan politiskt, även då utan framgång. Anledningen till att det inte beviljas är att Norrlands Universitetssjukhus, NUS, behöver det befolkningsunderlag som de fyra landstingens samlade befolkning utgör. NUS har det minsta befolkningsunderlaget av alla Sveriges universitetssjukhus.

Det fria vårdvalet gäller inte regionvård, därför vill motionären att landstingsfullmäktige beslutar att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att arbeta för att härjedalingar med särskilda skäl efter bedömning i varje enskilt fall ska få möjlighet till att välja att bli remitterad till Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Med hänsyn till att frågan nyss varit uppe till behandling i Norrlandstingens regionförbund är det inte läge att upprepa frågan igen nu. Medborgarförslaget bör därför avslås. Ett förslag till svar på medborgarförslaget har utarbetats inom Ledningsstab hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Märit Eriksson och Inger Wetterstrand om att Härjedalens befolkning ska hänvisas till Akademiska sjukhuset i Uppsala för specialistvård.

Förslag till svar på medborgarförslag från Märit Eriksson och Inger Wetterstrand om att Härjedalens befolkning ska hänvisas till Akademiska sjukhuset i Uppsala för specialistvård

Norrlandstingens Regionförbunds tidigare (20091215) svar angående Lena Bäckelins motion.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Medborgarförslaget avslås.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Ingela Jönsson
Tillförordnad chef ledningsstab hälso- och sjukvård

23. Svar på motion från Christer Siwertsson (M), Thomas Andersson (C) och Finn Cromberger (FP), om översyn av regelverket för Hälsoval Jämtlands län (LS/738/2011)

Ärendebeskrivning

Christer Siwertsson (M), Thomas Andersson (C) och Finn Cromberger (FP) har i en motion föreslagit landstingsfullmäktige att fatta beslut om att göra en översyn av regelverket för hälsovalet under ledning av en politiskt sammansatt ledningsgrupp, så att justerade regler kan tillämpas snarast möjligt. Syftet med översynen skulle vara att utveckla och förfina regelverket.

Hälsovalet infördes år 2010 och i samband med utarbetandet av första förfrågningsunderlaget tillsattes en styrgrupp bestående av politiker från alla partier samt tjänstemän. Gruppen upplöstes efter införandet och beslut fattades att hälsovalsfrågorna skulle beredas av landstingsstyrelsen.

Sedan starten har reglerna för hälsovalet årligen setts över. Landstingsfullmäktige har vid junisammanträdet beslutat om förändringar i förfrågningsunderlaget som ska träda i kraft den 1 januari efterföljande år.

Avtalen i hälsovalet löper på fyra år. Under pågående avtalstid kan större ändringar i regelverket rättligt vara svåra att genomföra utan att säga upp avtalen.

Under hösten kommer, med hjälp av statliga stimulansmedel, en utredning att starta i landstinget avseende ändringar av ersättningsmodellen i hälsovalet. Då kommer bland andra frågan om ersättning utifrån diagnosgrupper att behandlas.

Förberedandet för införandet av hälsovalet skedde under förhållandevis kort period och utan erfarenhet av Lagen om valfrihetssystem (LOV) såväl på nationell som lokal nivå. Kunskapen har ökat med åren och behoven ser annorlunda ut nu än vid införandet. Strukturen för beställarorganisationen inom landstinget kommer att ses över.

Med hänsyn till att landstingsstyrelsen är utsedd att bereda frågor rörande hälsovalet och att det årligen görs översyn av förfrågningsunderlaget är det inte nödvändigt med en översyn och därmed inte heller med att utse en politiskt sammansatt ledningsgrupp. Motionen bör därför avslås.

Beslutsunderlag

Motion från Christer Siwertson (M), Thomas Andersson (C) och Finn Cromberger (FP) om översyn av regelverket för Hälsoval Jämtlands län.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Motionen avslås.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Ingela Jönsson
Tillförordnad chef Ledningsstab hälso- och sjukvård

24. Svar på motion från Finn Cromberger (FP) om högspecialiserad extremt dyr vård (LS/765/2011)

Ärendebeskrivning

Finn Cromberger föreslår i sin motion att landstinget i Sveriges Kommuner och landsting, SKL, driver frågan om gemensam nationell finansiering av högspecialiserad vård för patienter där vårdkostnaden blir extremt dyr eller mot staten driver frågan att staten tar över ansvaret för kostnaden för extremt dyr vård genom någon form av skatteväxling.

Motionärens förslag och skälen för det är vällovligt men en stor svårighet är hur man ska avgränsa ”denna lilla grupp av extremt dyra patienter”. En annan svårighet med genomförande av förslaget är det kommunala självbestämmandet som landstinget i många sammanhang brukar hävda. Det kommunala självbestämmandet har en motsida i ansvaret som följer med självbestämmandet och som kan uttryckas som det kommunala ”självansvaret” för de egna medborgarna. Att gentemot staten hävda att de ska ta över del av ansvaret för sjukvården och samtidigt hävda det kommunala självbestämmandet är svårt.

Det är heller inte möjligt för landsting att, med nuvarande lagstiftning, ge bidrag till varandra. Även om det skulle finnas möjliga lösningar så är en stor svårighet att ena 21 landsting och regioner. I andra samarbetsfrågor brukar frågan om finansiering vara den som oftast är svårast att enas om. Varje landsting och region bevakar självfallet sin ekonomi.

Mot bakgrund av detta är det svårt att driva frågan på det föreslagna sättet med framgång. Motionen bör därför avslås.

Beslutsunderlag

Kallelse Landstingsstyrelsen 2012-05-30.

PM svar på motion från Finn Cromberger angående Högspecialiserad extremt dyr vård 2012-05-15.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Motionen avslås.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Ingela Jönsson
Tillförordnad chef Ledningsstab hälso- och sjukvård

25. Svar på motion till ungdomstinget 2012 om Bättre hjälp till sjuka ungdomar som diskuterades gemensamt mellan ungdomstinget och landstingsfullmäktige (LS/618/2012)

Ärendebeskrivning

Linnéa Kilheim vid Jämtlands Gymnasium Wargentin har i motion till ungdomstinget 2012 yrkat att Jämtlands läns landsting ska förbättra psykvården för de unga och att det ska vara lättare för unga som mår psykisk dåligt att få hjälp. Motionen diskuterades i en gemensam debatt mellan ungdomstinget och landstingsfullmäktige under landstingsfullmäktiges sammanträde den 15 februari 2012. Svar på motionen ska behandlas i landstingsfullmäktige.

Motionären tar upp en viktig fråga eftersom en god hälsa för barn och unga i Jämtlands län är viktig både nu och för framtiden. Genomförda undersökningar visar att de flesta ungdomar mår bra men det finns tendenser att den psykiska ohälsan bland unga ökar. Psykiska problem kan dock se mycket olika ut och begreppet psykisk ohälsa är väldigt generellt. Det kan omfatta allt från tillstånd som psykoser och djupa depressioner men också lindrigare former som nedstämdhet, oro och sömnsvårigheter. Med psykisk sjukdom avses definierade sjukdomstillstånd som till exempel depression, ångest och psykoser. För ungdomar som mår dåligt och behöver hjälp finns inom Jämtlands läns landsting olika alternativ beroende på symptomens svårighetsgrad. I många fall behövs ingen remiss utan det går att ta kontakt direkt med mottagningen. Tillgängligheten varierar utifrån efterfrågan, tillgängliga resurser och rådande regler för vårdgaranti och kömiljarden. För hjälp kopplat till socialtjänst och skolhälsovård är det kommunerna som har ansvaret för de verksamheterna.

Beträffande medicinsk behandling inom psykiatri förekommer åsikter om för mycket förskrivning av läkemedel. Men frågan är mer komplicerad än så. I fallen med lindrigare psykisk ohälsa är det inte berättigat att använda medicinering mer än i vissa fall och då för kortvarig lindring. I svårare fall kan det vara mycket viktigt att behandla med läkemedel och göra frekventa uppföljningar i kombination med psykoterapi om det är lämpligt och möjligt sett ur patienten perspektiv. I de sammanhangen är familj och nätverksarbete mycket viktigt. Inom Jämtlands läns landsting pågår arbeten med att ständigt utveckla goda rutiner för att inleda, följa upp och avsluta medicinering.

I Jämtlands läns landstings arbete med god hälsa på lika villkor för länets medborgare är barn och unga en prioriterad grupp. Men med det ekonomiska läget som landstinget befinner sig i är dock resurserna begränsade. En utmaning för verksamheterna är därför att med minskade resurser ändå vara tillgängliga och ge så effektiv vård som möjligt. För att öka tillgängligheten inom område barn och unga vuxna görs i det dagliga arbetet rutinförändringar och ändringar i arbetssätt. I det arbetet är den statliga vårdgarantin och möjlighet att få del av statliga medel vi kömiljarden viktiga incitament. Framförallt har Barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning och Barn- och ungdomshabilitering förändrat tillgängligheten utifrån de krav som ställs.

För att främja barn och ungas psykiska hälsa pågår också flera satsningar med att utveckla arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Där ingår bland annat att öka samverkan mellan olika aktörer. Jämtlands läns landsting och Östersunds kommun har exempelvis anslutit sig till projektet PSYNK, vars syfte är att stödja kommuner och landsting som i samverkan vill synkronisera sina insatser för barn med psykiska svårigheter. Andra exempel är att utveckla de samverkansgrupper som finns inom området barn och unga.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Ungdomstinget 2012-02-14--15 § 42 – Motion nr. 2 Bättre hjälp till sjuka ungdomar.

PM med beskrivning av verksamheter som hjälper barn och unga med psykiska problem 2012-05-14.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef ledningsstab sekretariat

26. Svar på motion från ungdomstinget 2012 om Fler drop-in tider på Ungdomsmottagningen (LS/563/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingets ungdomsting biföll vid sitt möte den 14-15 februari 2012 en motion om ungdomsmottagningen från några elever vid Jämtlands Gymnasium Bräcke. Motionärerna yrkar att mer resurser avsätts till Ungdomsmottagningen i Östersund så att de kan erbjuda fler tidsbokningar och drop-in tider.

Ungdomsmottagningen i Östersund erbjuder idag drop-in tider varje måndag-fredag kl. 8.00 – 9.00 samt kl. 15.00 – 16.00 på måndagar. Antalet kölappar som finns tillgängliga är 10 på morgnarna och 20 på eftermiddagstiden. På onsdagar mellan 15.00 – 16.00 finns dessutom ett extra drop-in tillfälle för killar. Som det ser ut nu får de flesta ungdomar som kommer på drop-in tiderna plats samma dag eller på drop-in tillfället dagen därpå. Tillgängliga drop-in tider har anpassats efter behov och efterfrågan samt tillgängliga resurser. De senaste åren har tiderna utökats men i nuläget finns ingen möjlighet att utöka tiderna ytterligare eftersom det skulle innebära att tider för bokade besök då skulle bli färre. För bokade besök är det idag möjligt att få tid hos barnmorska efter cirka 1-2 veckor. Till läkare är det cirka fyra veckors väntetid. Efterfrågan på besök hos kurator har ökat och för första gången är det nu väntetidskö till kuratorerna.

Ungdomsmottagningen har ett viktigt uppdrag i arbetet med ungas fysiska och psykiska hälsa. Tillgängligheten som motionärerna tar upp är därför en viktig fråga. Men som det är nu befinner sig Jämtlands läns landsting i ett läge där de ekonomiska resurserna är mycket begränsade. Ett stort prioriterings- och effektiviseringsarbete pågår där verksamheter med störst behov prioriteras. För att bemöta ungdomars behov av tider på ungdomsmottagningen genomförs dock ständigt utvärderingar av drop-in tider, bokade besök och väntetider. Det arbetet kommer att fortsätta och där involveras också ungdomar. Ungdomsmottagningen tar också del av de synpunkter och förslag på hur verksamheten kan utvecklas som framförs av landstingets ungdomsting och ungdomsråd.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Ungdomstinget 2012-02-14—15 § 10 - Motion nr. 1 Fler drop-in tider på Ungdomsmottagningen

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Motionen anses besvarad.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef ledningsstab sekretariat

27. Svar på motion från Ungdomstinget 2012 om Tandvård (LS/564/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingets ungdomsting har vid sitt möte den 14-15 februari 2012 bifallit en motion om tandvård som skickats in av elever vid Dille Gård Naturbruksgymnasium. Motionärerna yrkar att kostnaderna ska sänkas eller att ungdomar upp till 25 års ålder och pensionärer ska få fri tandvård en gång per år. I ungdomstingets beslut lades till att kostnaderna vidare bör reduceras för pensionärer och studenter.

När den statliga försäkringen för hälso- och sjukvård byggdes upp i Sverige var bedömningen att den egna munhälsan på ett annat sätt än övrig hälsa går att påverka, till exempel genom att vårda sina tänder och tänka på vad man äter och dricker. Det var anledningen till att alla ansågs kunna betala för sin tandvård och anledningen till att vuxentandvård inte finansieras med skattemedel på samma sätt som annan hälso- och sjukvård. Barn- och ungdomstandvård subventioneras med skattemedel för personer upp till 19 år. För att förändra så att det även ska gälla vuxentandvård, eller ändra så att ungdomar ända upp till 25 får fri tandvård är en politisk fråga på nationell nivå.

Priserna eller den så kallade taxan för de olika åtgärderna inom tandvård beslutas för Folk tandvården av respektive landstingsfullmäktige. Priset ska motsvara alla kostnader och ska då inkludera allt från personalkostnader till materialkostnader. De privata tandläkarna sätter sitt eget pris. För att skydda patienter mot höga kostnader finns ett tandvårdsstöd som innebär att alla från 20 år kan få bidrag till tandvård, dels genom ett årligt tandvårdsbidrag, dels genom högkostnadsskydd. Högkostnadsskyddet innebär att staten betalar en del av kostnaden vid mer omfattande tandvårdsbehandlingar från 3 000 kronor och uppåt. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) är den myndighet som beslutar om vilka tandvårdsbehandlingar som ska ingå i högkostnadsskyddet och vilka referenspriser som gäller.

Av alla vuxna som besöker tandvården så har cirka 80 % mindre kostnader än 3 000 kronor för sin tandvård under ett år. De flesta människor har större utgifter för till exempel hårvård, service på bilen och alkohol och tobak per år, än för tandvård. Från 20 års ålder är det också möjligt att teckna avtal om frisktandvård som fungerar som en slags försäkring och som hjälper till att hålla koll på kostnaderna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Ungdomstinget 2012-02-14--15 § 23 – Motion nr. 17 Tandvård.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Motionen anses besvarad.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef ledningsstab sekretariat

28. Delårsbokslut april 2012 (LS/631/2012)

Handlingar skickas ut senare.

29. Landstingsplan 2013-2015 (LS/742/2012)

Ekonomiutskottet

Protokollsutdrag 2012-05-15, § 31, Landstingsplan 2013-2015 (LS/742/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige beslutar, genom landstingsplanen, om övergripande mål och inriktning för landstingets verksamhet. Landstingsplanen har beretts av ekonomiutskottet vid ett flertal tillfällen under året.

Landstingsplanen är landstingsfullmäktiges uppdrag till landstingsstyrelsen, patientnämnden och landstingets revisorer. Av planen framgår även budget för patientnämnd och revision. Utifrån Landstingsplanen ska landstingsstyrelsen, patientnämnden och landstingets revisorer besluta om uppdrag för respektive verksamhet. Uppdragen ska konkretisera Landstingsplanen.

Landstingsdirektörens verksamhetsplan, som innehåller mätbara mål och målnivåer, fastställs av landstingsstyrelsen i augusti. Landstingsstyrelsen återredovisar resultaten till fullmäktige i delårsbokslut per sista april, sista augusti samt i årsbokslut. Årsbokslutet ska behandlas av landstingsfullmäktige i april.

Landstingsskatten föreslås till 10,60 kr för år 2013.

Beslutsunderlag

Förslag till landstingsplan 2013-2015

Landstingsdirektörens förslag

Ekonomiutskottet föreslår landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

1. Upprättad landstingsplan 2013 - 2015, antas.
2. Landstingsstyrelsen ska senast i augusti fastställa landstingsdirektörens verksamhetsplan.
3. Landstingsstyrelsen ska senast i november redovisa uppdraget till landstingsdirektören samt styrelsens uppföljningsplan för landstingsfullmäktige.
4. Landstingsskatten fastställs till 10:60 för år 2013.

EKONOMIUTSKOTTETS BESLUT

Ekonomiutskottet föreslår landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

1. Upprättad landstingsplan 2013 - 2015, antas.
2. Landstingsstyrelsen ska senast i augusti fastställa landstingsdirektörens verksamhetsplan.
3. Landstingsstyrelsen ska senast i november redovisa uppdraget till landstingsdirektören samt styrelsens uppföljningsplan för landstingsfullmäktige.
4. Landstingsskatten fastställs till 10:60 för år 2013.

Reservation

Christer Siwertsson (M) reserverar sig mot majoritetens skrivning i landstingsplanen och alliansen har lämnat ett eget förslag.

30. Placeringsreglemente för förvaltning av pensionsmedel (LS/688/2012)

Ärendebeskrivning

Reglementet för förvaltning av pensionsmedel har reviderats. Som en anpassning till att landstinget inte längre har och enligt tidigare beslut i fullmäktige 2009-04-21--22, inte ska ha några aktieplaceringar, har följande förändringar gjorts: Aktier har tagits bort från avsnitt 4.1 *Tillåtna tillgångsslag*. Avsnitten 3.5 *Aktier och aktierelaterade instrument*, 4.1 *förvaltningsuppdrag* till externa förvaltare, 4.2.3 och 4.2.4 om *utvärdering mot aktieindex*, samt avsnitt 4.3 om *urvalskriterier för extern förvaltare* har tagits bort. Vidare har punkter som rör rapportering om avkastning mot index samt extern förvaltare tagits bort från kapitel 5 *Rapportering* och kapitel 6 *Ansvarsfördelning*.

Tidigare avsnitt 3.2.2 *Övergripande placeringslimiter* innehöll mini- och maxinivåer för andelen aktier och obligationer. Angivna mini- och maxinivåer för värdepapperens löptider var anpassat till en mycket långsiktig placeringsinriktning. Detta avsnitt har tagits bort och ersatts med avsnitt 4.2 *Duration* som endast anger maximal löptid. Syftet med att ta bort mininivån för löptiden är att landstinget i första hand ska kunna sälja värdepapper med långa löptider från pensionsportföljen för att undvika framtida kursförluster om de långa räntorna stiger. Under 4 *Placeringsregler* har två nya avsnitt lagts in. 4.3 *Vindkraft* anger att landstingets investering i vindkraft ska ingå i pensionsportföljen. Avsnitt 4.4 *Direktinvesteringar i andra tillgångsslag än aktier och ränteplaceringar* har hämtats från *Inriktningsdokument för finansförvaltningen (LS/302/2009)* (fullmäktige 2009-04-21—22). Där beskrivs att landstinget i framtiden kan fatta beslut om direktinvesteringar med förankring i det geografiska närområdet eller i andra tillgångsslag, såsom mark, skog eller vatten och vad ett underlag för sådant beslut ska innehålla. I avsnitt 6 *Ansvarsfördelning* har infogats att det är landstingsfullmäktige som fattar beslut om direktinvesteringar enligt avsnitt 4.4.

Avsnitt 1.4.2 *Redovisningsmässiga konsekvenser* har blivit inaktuellt och tagits bort som en anpassning till en ny rekommendation 20 från Rådet för kommunal redovisning. För övrigt har reglementet uppdaterats med aktuella laghänvisningar.

Beslutsunderlag

Reglemente för förvaltning av pensionsmedel

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Reglemente för förvaltning av pensionsmedel antas.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Karin Jonsson
Chef Ledningsstab ekonomi

31. Reglemente för kortsiktig likviditetsförvaltning, finansiering och skuldförvaltning (LS/689/2012)

Ärendebeskrivning

Utbudet av kortsiktiga räntebärande värdepapper är för närvarande begränsat, vilket medför att det är svårt att uppnå en större spridning av placeringarna på olika värdepappersemittenter (låntagare). Därför föreslås införande av två nya placeringskategorier i avsnitt 3.4 i reglementet. Placeringar i båda kategorierna begränsas till max tio miljoner kronor och högst tre månaders återstående löptid per emittent.

I den första kategorin tillåts placeringar från företag med en rating (kreditbetyg) från Moody's och Standard & Poor's som ligger en nivå lägre än reglementets nuvarande lägsta nivå. Exempel på företag med sådan rating är Scania och Holmen.

I den andra kategorin tillåts två företag utan officiell rating, men som av banker bedöms ha hög kreditvärdighet. Arla Foods har en stark position på en relativt okänslig marknad och dessutom en stabil finansiell ställning. Toyota Industries Finance International AB förser Toyotas bolag utanför Japan och USA med olika typer av finansieringstjänster. Bolaget har full betalningsgaranti från ägaren Japanese Toyota Industries Corporation som från Standard & Poor's har tilldelats kreditbetyget A-, en rating i nivå med exempelvis TeliaSonera.

Beslutsunderlag

Reglemente för kortsiktig likviditetsförvaltning, finansiering och skuldförvaltning

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Reglemente för kortsiktig likviditetsförvaltning, finansiering och skuldförvaltning antas.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Karin Jonsson
Chef Ledningsstab ekonomi

32. Översiktlig undersökning av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i hälso och sjukvården (LS/666/2010)

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag - Beredningen för vård och rehabilitering, 2012-03-14, § 17

Ärendebeskrivning

Beredningen för vård och rehabilitering har av Landstingsfullmäktige fått uppdraget att göra en översiktlig undersökning av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i hälso- och sjukvården.

Beredningen har tagit initiativet till att undersöka faktorer som har betydelse för landstingets utveckling på längre sikt för att förebygga och förhindra ohälsa, hålla hög kvalitet inom verksamheten och vara kostnadseffektiv. Ett syfte med undersökningen är också att stärka samverkan mellan politik, verksamhet och andra huvudmän för att utveckla målstyrning och nå önskade effekter.

Beredningens motiv har varit att

- långsiktigt minska behovet av vård och omsorg
- hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder tydligare läggs in i vårdkedjan med hänsyn till hälsoaspekter för den enskilde och hälsoekonomiska överväganden
- koppla ett hälsofrämjande förhållningssätt i vård och rehabilitering för att stödja individens egenförmåga att förebygga sjukdom
- genom en mer förebyggande strategi i hälso- och sjukvården bidra till att utjämna de hälsoskillnader som finns mellan olika socioekonomiska grupper, etniska grupper och mellan könen.

Utgångspunkten har varit att

- identifiera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbeten och konsekvensbedömningar av dessa, inom Jämtlands läns landsting och andra landsting
- visa hur man använt konsekvensbedömningarna som styrmedel för att arbeta "mer resurssmart".

Nuläge

Det finns sedan länge inarbetade strukturer för det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet i hälso- och sjukvården på vissa områden. Mödrahälsovården, ungdomsmottagningarna och barnhälsovården är exempel där det finns systematik och program för det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet. Andra exempel är hälsosamtal för asylsökande, screening verksamhet som mammografi och livmoderhalscancer, smittskyddsorganisationen samt registeruppföljningar.

Det finns många exempel på samarbeten mellan folkhälsoenheter, sjukvården och andra huvudmän, främst kommuner. Jämtlands läns landsting arbetar på detta sätt. 2011 tillkom Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder som riktar sig till att förebygga sjukdom på individnivå genom att stödja förändring av levnadsvanorna tobaksbruk, riskbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor.

Framtiden

Hur kommer dagens tillämpning av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbeten att lösa framtidens problem? Hur länge räcker dagens insatser? Om vi inom 15 år behöver nå en viss nivå, med vilken framförhållning måste vi börja att agera nu för att få resultat? Finns det ett resonemang eller en vision om hur hälso- och sjukvården ska utvecklas i en mer hälsofrämjande riktning? Hur hittar man brytpunkten i de generella preventiva insatserna som är befolkningsinriktade och på individinriktat patientarbete med riktade insatser?

Framgångsfaktorer för ett bra hälsoläge

- kunskap om hälsoläget genom kartläggning och efterföljande behovsanalys
- tydliga beslut - viktigt med tydliga uppdrag och att uppdragen grundas på befolkningens hälsoläge
- tydliga uppföljningar
- utbildning hos personal och allmänhet
- ledarskap som driver utvecklingen framåt
- en bättre samordning mellan nationell, regional och lokal nivå.

Styrning och ledning

För att lyckas med det förebyggande arbetet är långsiktiga beslut, strategisk planering och hälsopolitisk viljeinriktning med fokus på utvecklingsarbete viktiga förutsättningar. Det är viktigt att se bortom dagens verksamhet och budgetuppdelning.

Beredningen fortsätter att undersöka

- politiska beslut med målstyrning baserade på utvecklingsarbeten (minska vård och omsorg)
- politiska beslut där man styrt genom att penetrera ”organisatoriska och budgetära gränser”
- politiskt samarbete med kommuner
- uppdrag, roller och ansvarsfördelning mellan politik och verksamhet samt politiker och tjänstemän.

Redovisning kommer att ske av beslut, samarbeten och ansvarsfördelningar som är relevanta för ett framgångsrikt övergripande hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete.

Beslutsunderlag

Uppdrag från Landstingsfullmäktige genom beslut 2010-06-22- -23 §125.

Bilaga till förslag till beslut: PM om hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete.

YRKANDEN

Anna Gundersson (S) yrkar (1) att följande ändring i Ärendebeskrivning görs:

Underrubriken ”Beredningen fortsätter att undersöka” ersätts med ”Beredningen anser

det är viktigt att landstinget fortsätter utvecklingsarbetet genom omvärldsanalyser gällande”. Sista stycket med följande lydelse ”Redovisning kommer att ske av beslut, samarbeten och ansvarsfördelningar som är relevanta för ett framgångsrikt övergripande hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete” stryks.

Anna Gundersson (S) yrkar (2) att följande ändringar görs i bilagan: PM om hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete: Innehållsförteckning och referenser ska införas.

PROPOSITION

Ordföranden ställer proposition på ändringsyrkandena (1) och (2) och finner att beredningen antar båda yrkandena.

BESLUT AV BEREDNINGEN FÖR VÅRD OCH REHABILITERING

Ändringarna i Ärendebeskrivning och PM om hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete görs enligt antagna ändringsyrkandena.

Beredningen föreslår landstingsfullmäktige

1. Landstingets arbete med Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete ska i kommande strategier och budgetarbete utgå från kartläggning av hälsoläget och en behovsanalys för förbättrad hälsa i länet. Dessutom ska hälsoekonomisk analys ingå i beslut där det är möjligt att göra sådana.
2. Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser ska ha sin utgångspunkt i evidensbaserade metoder och metoder baserade på beprövad erfarenhet.
3. Landstingsstyrelsen får i uppdrag att bevaka utvecklingen av arbetet med att överbygga hinder i folkhälsoarbetet och att delta i pilotprojekt eller andra försöksformer om möjlighet finns.
4. Beredningen för vård och rehabilitering får i uppdrag att, tillsammans med ytterligare landsting, föreslå SKL, i samarbete med andra relevanta aktörer, att förstärka stödet till medlemmarna i det folkhälso- och hälsofrämjande arbetet genom att:
  - a. Rekommendera lämpliga metoder, evidensbaserade och baserade på beprövad erfarenhet
  - b. Rekommendera lämpliga arbetssätt och metoder för implementering av dessa i verksamheten
  - c. Rekommendera metoder inom folkhälsans och hälso- och sjukvårdens områden som tillsammans ger synergieffekter och därmed större hälsovinster.

Landstingsdirektörens förslag

1. Landstingsstyrelsen tillstyrker punkterna 1-3 i beredningens förslag.
2. Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Punkt 4 i beredningens förslag ändras till följande formulering:

” Landstingsstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med ytterligare landsting, föreslå SKL, i samarbete med andra relevanta aktörer, att förstärka stödet till medlemmarna i det folkhälso- och hälsofrämjande arbetet.”

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

33. Ny hälso- och sjukvårdspolitik (LS/726/2012)

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag – Beredningen för vård och rehabilitering, 2012-05-09

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige ger Beredningen för vård och rehabilitering uppdraget att behandla policyn Ny hälso- och sjukvårdspolitik 2011-02-15--16 § 27.

Beredningen samarbetar i ärendets utredning med länets kommuner, främst genom Primärkommunala nämnden, Regionförbundet Jämtlands län.

En projektbeskrivning med förslag på hur den fortsatta processen med att ta fram Ny hälso- och sjukvårdspolitik ska genomföras har framtagits gemensamt av Beredningen för vård och rehabilitering, Jämtlands läns landsting och Primärkommunala nämnden, Regionförbundet Jämtlands län. Ansvariga politiker för projektbeskrivningen är: Anna Gundersson (S) och Berit Johansson (C) Beredningen för vård och rehabilitering samt Carina Zetterström (C) och Björn Sandal (S), Primärkommunala nämnden.

Tjänstemannastöd har utgått från Lena Hallquist Regionförbundet Jämtlands län och Marie Holm Sherman Jämtlands läns landsting.

Arbetet med att ta fram ett gemensamt styrdokument för länets hälso- och sjukvårdspolitik sker genom att en arbetsgrupp som utgör tjänstemannastöd bildas och att gruppen leds av en politisk styrgrupp. Styrgruppen bör innehålla två ledamöter från landstingets beredning för vård och rehabilitering och två från den Primärkommunala nämnden i Regionförbundet Jämtlands län.

Beredningen har beslutat att till den politiska styrgruppen utse beredningens presidium som representanter för beredningen för vård och rehabilitering.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, Primärkommunala nämndens sammanträde 2012-02-06 § 2.

Ny Hälso- och sjukvårdspolitik - sammanställning kommun och JLL diskussioner.

Projektbeskrivning: Ny Hälso- och sjukvårdspolitik 2012-04-23.

BEREDNINGEN FÖR VÅRD OCH REHABILITERING BESLUT

Beredningen föreslår landstingsfullmäktige

Projektbeskrivningen för den fortsatta processen med att ta fram Ny hälso- och sjukvårdspolitik antas.

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen tillstyrker beredningens förslag.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

34. Översyn av den politiska organisationen efter 2014 (LS/620/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige beslutade den 17 april 2012, §77, punkt 8 att en särskild beredning tillsätts för att se över den politiska organisationen inför kommande mandatperiod. Beredningen föreslås bestå av en ledamot från varje parti i landstingsfullmäktige samt fullmäktiges presidium. Beredningen ska lämna förslag på politisk organisation till fullmäktige senast november 2013. Förslaget överlämnas till landstingsstyrelsen som i samråd med fullmäktiges presidium ska föreslå detaljerade direktiv och resurser för beredningen. Förslag till direktiv ska behandlas av fullmäktige i juni 2012.

Landstingsstyrelsen gav vid sitt sammanträde de 25 april 2012 landstingsstyrelsens ordförande i uppdrag att tillsammans med fullmäktiges presidium föreslå detaljerade direktiv och resurser till en särskild beredning för översyn av den politiska organisationen efter 2014.

Landstingsstyrelsens ordförande har efter samråd underhand med fullmäktiges presidium tagit fram ett förslag till direktiv och resurser för översynen. Totalt beräknas den särskilda beredningen behöva 500 000 kronor för sitt arbete fördelat på 150.000 kronor för år 2012 och 350 000 kronor för år 2013. Kostnaden för år 2012 får hanteras inom befintlig ram och kostnaden för 2013 beaktas i arbetet med landstingsplan 2013 - 2015.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag landstingsfullmäktige 2012-04-05 § 77 Remiss av inkomna motioner och medborgarförslag

Förslag till direktiv för översyn av den politiska organisationen efter 2014

Landstingsstyrelsens ordförandes förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

1. Direktiv för översyn av den politiska organisationen efter 2014 antas.
2. En särskild beredning bestående av sju ledamöter och sju ersättare tillsätts för att genomföra översynen.
3. För den särskilda beredningen ska reglerna i fullmäktiges arbetsordning för permanenta beredningar gälla utom reglerna om ledamöter och uppgifter.
4. Till den särskilda beredningens möten skall fullmäktiges presidium adjungeras.

Harriet Jorderud

Landstingsstyrelsens ordförande

35. Ändring av förbundsordning för Norrlandstingens regionförbund (LS/743/2012)

Ärendebeskrivning

Direktionen för Norrlandstingens regionförbund, NRF, tog vid sitt möte den 7 december 2011 beslut om att föreslå landstingen att godkänna förslag på förändringar av förbundsordningen. Ändringarna är en följd av Förbundskansliets analys av revisorernas synpunkter på förbundets uppföljningsarbete och uppdraget i förbundsordningen, samt uppdatering utifrån hur verkligheten förändrats sedan starten 2005.

Förbundsdirektionen föreslår nu alla landstingen att godkänna förslagen till ändringar och fastställa den reviderade förbundsordningen.

Förändringen gäller främst förtydliganden kring regionförbundets uppföljningsansvar.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Norrlandstingens Regionförbund 2010-12-02 §61: Förbundsordning Förbundsordning för Norrlandstingens Regionförbund (*med av NRF föreslagna förändringar markerade med streck i vänstermarginalen*)

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

Föreslagna förändringar i Förbundsordning för Norrlandstingens regionförbund antas.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Helge Jonsson
Chef Ledningsstab sekretariat

36. Hälsoval 2013 (LS/686/2012)

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige beslutade vid mötet den 15 juni 2011 förfrågningsunderlaget för Hälsoval Jämtlands län gällande år 2012. Kompletteringar och justeringar fastställdes av landstingsstyrelsen 2011-10-26.

Landstinget beslutar i juni månad årligen om villkorsförändringar som ska träda i kraft den 1 januari efterföljande år. Förslag till kommande förändringar redovisas i beslutsunderlag. Kapitlet som handlar om uppföljning och utvärdering lyfts ut och behandlas i landstingsfullmäktige i november.

Utredningar pågår om fortsatt försök av vård innan ambulans (VIA) och om organisation för jour- och beredskap i primärvården som beräknas vara klara i oktober. Resultatet kan komma att påverka innehållet i förfrågningsunderlaget. Utredningarna behandlas i landstingsstyrelsen i november.

Beslutsunderlag

Förfrågningsunderlag Hälsoval Jämtlands län 2013

Bilaga 1 Listningsregler

Bilaga 2 IT- och telefonitjänster

Landstingsdirektörens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige

1. Förändringar i förfrågningsunderlaget med bilagor fastställs.
2. Landstingsstyrelsen får i uppdrag att fatta beslut om kompletteringar och eventuella ytterligare justeringar, exklusive kapitlet om uppföljning och utvärdering, i november 2012.

I tjänsten

Karin Strandberg Nöjd
Landstingsdirektör

Nina Fällbäck Svensson
Chef Ledningsstab hälso- och sjukvård